

Servei d'Immersion i Acolliment Lingüístics
Abril de 2016

araESCRIC – Cicle de conferències

CONFERÈNCIA 3:

Lletres i sons, un binomi per encaixar

Educació infantil i cicle inicial d'Educació primària

Introducció

L'escriptura té un paper fonamental en el món actual. Saber escriure és un dret de tots els ciutadans, que han de poder fer ús de l'escriptura per a les seves necessitats personals, socials, intel·lectuals i professionals. Per això, els centres educatius han de tenir en compte la necessitat d'aplicar un enfocament funcional i significatiu a l'ensenyament de l'escriptura, i arribar a acords de centre en aquest sentit.

Les eines de diagnosi. Introducció

Les eines de diagnosi són documents breus, articulats en indicadors en forma de taula, que pretenen facilitar una reflexió, posterior a l'assistència al cicle de conferències de didàctica de l'escriptura araESCRIC, per després iniciar un treball col·legiat al centre educatiu.

Les eines de diagnosi. Finalitat

Afavorir la reflexió de cada docent amb relació als diversos continguts que despleguen les idees força de cadascuna de les conferències.

Identificar la situació inicial resulta imprescindible per prendre'n consciència i decidir quins aspectes són susceptibles de millora. També és important per fer reunions de coordinació orientades a la coherència pedagògica (conceptual i metodològica) que ha de permetre augmentar la competència escrita dels alumnes.

Les eines de diagnosi. Estructura

Aquest document s'organitza en dos apartats. El primer presenta una taula articulada a partir de les diverses **idees clau** que tanquen i recapitulen els continguts més importants de les conferències. Cadascuna de les idees es desenvolupa i concreta en els diversos indicadors o criteris per a la reflexió. En el segon, els docents poden recollir les conclusions personals: valoracions, propòsits, idees a compartir, etc.

En quina mesura...		Molt sovint	Sovint	Alguna vegada	Gairebé mai
Per poder escriure bé, s'ha d'aprendre a parlar bé.	Aprofito les situacions quotidianes com a espais de comunicació i expressió (entrades i sortides, racons, rotllana...) per promoure la parla dels infants i vetllar per la bona articulació dels sons i l'ús del lèxic amb propietat.				
	Planifico activitats específiques per treballar la llengua oral en què els infants puguin exercitar-se en l'audició, la discriminació i la producció de sons.				
	Sóc conscient que sóc model lingüístic per als meus alumnes, reflexiono habitualment sobre l'ús que faig de la llengua i en tinc cura.				
Les activitats de sistematització so/grafia han d'estar contextualitzades en una situació comunicativa significativa.	Planifico activitats per treballar els procediments implicats en el codi: - discriminació visual - consciència fonològica: - discriminació auditiva - segmentació - síntesi - valor sonor de les grafies - reproducció-producció de lletres - aplicació via fonològica-via lèxica				
	Vetllo perquè les activitats per treballar els procediments tinguin un enfocament funcional i significatiu, o bé lúdic.				
	Procuro que les activitats de sistematització del codi permetin a l'infant reflexionar i parlar sobre el funcionament del codi escrit.				
	Disposo a l'aula de materials variats i manipulables per treballar els procediments implicats en el codi escrit (especialment la consciència fonològica).				
	Vetllo per la presència a l'aula de referents visuals d'escriptura. Implico els alumnes en la seva elaboració, i comparteixo amb ells la manera d'utilitzar-los.				
	Promoc activitats de correcció (col·lectives, en petit grup, per parelles i individuals) que permetin a l'alumne detectar les errades i buscar solucions.				
El mestre no ha d'intervenir per donar resposta, sinó per oferir camins perquè els alumnes la trobin.	Vetllo perquè la correcció tingui sentit per a l'alumne, es faci de manera immediata i ajustada al seu nivell evolutiu.				
	Ensenyo estratègies per resoldre dubtes en la composició de paraules amb ajudes durant el procés d'escriure (modelatge, consulta de referents, escriptura compartida...).				
El mestre ha de dedicar més temps a ensenyar a revisar textos que no pas a corregir-los ell.	Desvetllo l'interès i la implicació de l'alumne pels textos ben escrits.				
	Planifico activitats de diferents tipus per ensenyar ortografia: - activitats per agilitzar la memòria visual i ortogràfica. - activitats de relació oral/escrit. - activitats per sistematitzar i automatitzar la norma.				
	Ensenyo estratègies per aprendre ortografia: recursos mnemotècnics (contes i petites històries sobre les lletres), estratègies de memòria visual, consulta de				

MOLT SOVINT	SOVINT	ALGUNA VEGADA	GAIREBÉ MAI
Actuació consolidada	Actuació freqüent, però no consolidada	Actuació poc freqüent	Actuació esporàdica o inexistent

L'errada és un indicador de coneixement.	materials (diccionaris, llibres, referents, llibretes personals...).				
	Promoc l'hàbit de revisar l'escrit i reflexionar sobre l'escriptura.				
	Valoro les errades ortogràfiques com a indicadors de coneixement dels alumnes i dels aspectes que cal millorar, per tal d'ajustar la intervenció docent.				
	Faig retorns dels escrits valorant a l'alumne els coneixements que demostra que ha après.				
	Comparteixo amb els companys de cycle criteris de correcció per a l'ortografia de base i l'arbitrària.				
	Consensuo criteris amb els companys de cycle per a la correcció dels textos que tenen una projecció fora de l'aula.				
	Intento corregir amb immediatesa, ajustant-me al moment evolutiu de l'alumne i a la finalitat del text que s'escriu.				
Comparteixo amb la família els criteris de correcció i dono orientacions per la seva col·laboració des de casa.					

MOLT SOVINT	SOVINT	ALGUNA VEGADA	GAIREBÉ MAI
Actuació consolidada	Actuació freqüent, però no consolidada	Actuació poc freqüent	Actuació esporàdica o inexistent

Conclusions	
Per poder escriure bé, s'ha d'aprendre a parlar bé.	
Les activitats de sistematització so/grafia han d'estar contextualitzades en una situació comunicativa significativa.	
El mestre no ha d'intervenir per donar resposta, sinó per oferir camins perquè els alumnes la trobin.	
El mestre ha de dedicar més temps a ensenyar a revisar textos que no pas a corregir-los ell.	
L'errada és un indicador de coneixement.	